

ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА

16-22 СЕПТЕМВРИ 2024 г.

Тема на годината: **Споделено пространство за всички**

Предвид факта, че над 70 % от европейците живеят в градски райони, в доста градове се усеща недостиг на обществени пространства. Това са места с достатъчно пространство за всички хора, видове транспорт и дейности, които предлагат повече социална справедливост, безопасност на пътя, по-малко шум, по-малко замърсяване на въздуха и по-добро качество на живота. Ето защо споделянето на обществени пространства носи множество ползи за обществото.

70 % от смъртните случаи при пътнотранспортни произшествия са на уязвими участници в движението, затова е изключително важно тази група да бъде приоритет при разпределянето на обществените пространства. За насърчаване придвижването пеша и на велосипед е необходима допълнителна, висококачествена и специализирана инфраструктура и правила за движение, които дават приоритет на пешеходците и велосипедистите.

Държавните органи разполагат с необходимите инструменти за въвеждане на промени в политиките и в инфраструктурата в подкрепа на трайна тенденция за устойчива мобилност. В крайна сметка обликът на градовете, в които живеем, се оформя от индивидуалния ни избор.

Нека се обединим за подобряване на споделените пространства за всички!

Споделени пространства за всички и цели на ЕВРОПЕЙСКА СЕДМИЦА НА МОБИЛНОСТТА:

- Подобряване на качеството на живота в градските райони и насърчаване на инфраструктура, ориентирана към хората
- Допълване на други инициативи на ЕС, като REPowerEU и Европейския зелен пакт
- Улесняване използването на по-чисти видове транспорт и насърчаване на промяна в поведението чрез осигуряване на устойчива инфраструктура, мрежи, условия и дестинации за активна мобилност и обществен транспорт

1. Различен начин на ползване на обществените пространства

Обществените пространства са за всички! Те трябва да са достъпни за безопасно ползване от всички и да дават възможност както за лично придвижване, така и за социални взаимодействия.

Популяризиране на устойчивата мобилност: Необходимо е да се насърчат алтернативи на притежаването на личен автомобил и да се повиши осведомеността за възможните варианти за транспорт за постигане на същите цели, напр. споделяне на средства за придвижване (велосипеди, автомобили, електрически скутери и др.), товарни велосипеди, обществен транспорт и най-вече ходене пеша. Устойчивите начини на транспорт и принципът „Използвай, не притеждавай“ помагат за намаляване на задръстванията по улиците, зависимостта от автомобилите и необходимото пространство за паркиране на всички видове личен транспорт. Могат да се въведат и планове за динамично управление на тротоарите, допринасящи за ефективно използване на

пространството, което може да обслужва различни цели.

Даване на личен пример: Служителите в публичната администрация, правителството и общинските изпълнители следва да използват стимули за насърчаване на избора на активен и устойчив начин на транспорт. Така те могат да дават личен пример, да прилагат на практика политиката за устойчив транспорт и да повишават осведомеността относно необходимостта от висококачествена специализирана инфраструктура. Общинските автопаркове и общественият транспорт също така следва да получат достатъчно финансиране за обновяване с по-чисти и по-ефективни превозни средства.

Опазване и уважение: Кампаниите, устройственото планиране и разпоредбите следва да насочват вниманието към зачитане на най-уязвимите, като децата, пешеходците, хората с намалена подвижност и активните ползватели на транспорт.

Оформяне на обществените пространства в съответствие с бъдещите приоритети: Обществените пространства в малките и големите градове са там от векове. Те могат да се развиват така, че да поставят приоритет за по-устойчива и приобщаваща мобилност, по-специално придвижване пеша и с велосипеди.

Повече информация ще откриете на www.mobilityweek.eu

2. Съвместно преустройство на градските пространства

При преустройването на градските пространства е необходимо ангажиране на местната общност и отчитане на различните категории ползватели и начини на транспорт. Това ще помогне пространството в транспортните мрежи да се разпредели така, че да отговаря на местния контекст и ще даде възможност за паралелно съществуване на всички начини на придвижване.

Право на преминаване: Правата на хората, включително на активните ползватели на транспорт, хората с увреждания и уязвимите групи като цяло, не трябва да подлежат на договаряне. Пространствата следва да се споделят по справедлив начин, по-конкретно чрез осигуряване на възможност за зачитане на пешеходците и хората с намалена подвижност от останалите участници в движението.

Съвместно създаване: Съвместно създаване означава включване на общността, заинтересованите страни и широката общественост като сътрудници в процеса. В идеалния случай това трябва да започне още от самото начало. Разговорите относно ситуацията и желанията на местната общност насърчават ангажираността. Така се дава възможност за запознаване с различни гледни точки, идеи, потенциални пречки за преодоляване и като цяло увеличава вероятността от одобрение.

Възстановяване на „алтернативните места“: Алтернативните места осигуряват възможности за удобно и бюджетно социализиране извън дома и работната среда, като те включват паркове, обществени центрове, заведения и кафенета. Тези места стават все по-важни в обществената сфера за качеството на живот и психичното здраве.

3. Улици, водещи към училища: създаване на безопасно пространство за активно придвижване

Създаването на безопасни улици, водещи към училища, е важно не само за безопасността на нашите деца – тези инициативи подкрепят също прехода на поколенията към по-безопасна активна мобилност.

Пренасочване на местния поток на движение далеч от училищата:

Създаване на инициатива между общината и местните училищни райони в подкрепа на достъпа за пешеходците, велосипедистите и обществения транспорт. Необходимо е да се въведат мерки за намаляване на интензивния автомобилен трафик в близост до училищата.

Споделяне на примери за добри практики: Съществуват множество заслужаващи внимание примери, които могат да помогнат за създаване на безопасни улици, водещи към училища, като пътни знаци на национално равнище и осигуряване на достатъчно места за паркиране и достъп на активни видове транспорт. Тези примери биха могли да се възпроизведат на местно равнище.

Обучаване на родителите и ангажираните с осигуряване на грижи за децата: Воденето и вземането от училище често задълбочава проблемите с движението, които биха могли да бъдат разрешени чрез разговори с родителите. Създаването на безопасни пространства за децата е възможно чрез въвеждане на зони без автомобили или други целенасочени политики.

Обучаване на следващото поколение: Важно е да се знаят правилата за безопасно движение по пътищата и учениците и родителите да се насърчават да споделят удоволствието от придвижването пеша и с велосипед до училище по безопасни маршрути.

Осигуряване на достъпност за всички ползватели: При проектирането на улици, кръстовища и мултимодални центрове е необходимо да се гарантира достъпност за всички ползватели, включително семейства на всякаква възраст и лица с увреждания. Това включва съобразяване с размера на пространствата, близостта и скоростта на трафика, както и с физическите елементи на обществения транспорт (напр. асансьори, ниво на платформите, достъп до превозните средства и др.).

4. Планиране и проектиране на по-безопасни улици

Планирането и проектирането на по-безопасни улици означава да бъдат взети под внимание всички жители и всички видове транспорт. Специалистите по градоустройство трябва да бъдат обучавани как да балансират при разпределяне на пространството на пътищата и как да се осигурява защита на уязвимите участници в движението. Организацията също трябва да отчитат този въпрос при изготвянето на планове за управление на мобилността.

Обновена политика за безопасност на пътя: Запознаване със ситуацията в държави с успешни национални стратегии за защита на уязвимите ползватели и подкрепяйте колективния и активния транспорт. Въвеждане на приложими на практика концепции на местно равнище, където това е възможно.

Налагане на правила за паркиране: Трябва да се поддържат правила за движение, подходящи за конкретния контекст и да се осигурят подходящи ресурси за налагане на правила за паркиране. Това включва паркиране на автомобили и безопасно паркиране на електрически скутери и велосипеди с цел осигуряване на безопасно придвижване за всички.

Балансирано разпределяне на пространството на пътя: Да се избягва инфраструктура, която блокира или заема пространство за активен транспорт, за да обезпечи други начини на придвижване. Това включва знаци, осветление, места за паркиране и зарядни станции.

Подкрепа на ниво квартали: Намаляване на скоростта до 30 км/ч. Създаване на безопасни маршрути за велосипедисти, които са физически защитени от моторните превозни средства. Увеличаване капацитета и работното време на обществения транспорт. Получаване на обратна информация от обществеността. Установяване на връзки с местни организации за разработване на планове за управление на мобилността.

